

P8_TA-PROV(2014)0009

Stanje u Ukrajini

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. srpnja 2014. o Ukrajini (2014/2717(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Europskoj politici susjedstva, Istočnom partnerstvu i Ukrajini, s posebnim osvrtom na rezoluciju od 17. travnja 2014. o ruskom pritisku na Istočno partnerstvo, a posebno o destabilizaciji istočne Ukrajine¹,
  - uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka čelnika zemalja skupine G7 u Haagu od 24. ožujka 2014.,
  - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za vanjske poslove od 17. ožujka, 14. travnja, 12. svibnja i 23. lipnja 2014.,
  - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 20. ožujka i 27. lipnja 2014.,
  - uzimajući u obzir završno izvješće Međunarodne misije za promatranje izbora OEES-a/Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) o prijevremenim predsjedničkim izborima u Ukrajini,
  - uzimajući u obzir potpisivanje završnih dijelova Sporazuma o pridruživanju, uključujući područje produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine, između EU-a i Ukrajine 27. lipnja 2014.,
  - uzimajući u obzir izvješća Visoke povjerenice Ujedinjenih naroda za ljudska prava o stanju ljudskih prava u Ukrajini od 15. svibnja i 15. lipnja 2014.,
  - uzimajući u obzir izjavu Komisije NATO – Ukrajina od 1. travnja 2014.,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je Ukrajina i dalje suočena s ozbiljnim sigurnosnim, političkim i društveno-gospodarskim izazovima; budući da sukob u istočnoj Ukrajini predstavlja ozbiljnu prepreku razvoju i blagostanju zemlje;
- B. budući da Rusija zauzimanjem i pripojenjem Krima krši međunarodno pravo i svoje međunarodne obveze koje proizlaze iz Povelje UN-a, Helsinškog završnog akta, Statuta Vijeća Europe i Memoranduma iz Budimpešte o sigurnosnim jamstvima iz 1994. te bilateralne obveze koje proizlaze iz bilateralnog Sporazuma o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu iz 1997.;
- C. budući da je 25. svibnja 2014. Petro Porošenko izabran za novog predsjednika Ukrajine; budući da je izbore nadzirala međunarodna misija za promatranje izbora pod vodstvom OEES-a/ODIHR-a i, usprkos neprijateljskom sigurnosnom okruženju u istočnoj Ukrajini i nezakonitom pripajanju Krima Rusiji, izbori su uglavnom bili u skladu s međunarodnim

---

¹ Usvojeni tekstovi P7_TA(2014)0457.

obvezama i uz poštovanje temeljnih sloboda u velikoj većini zemlje;

- D. budući da je novi predsjednik Petro Porošenko predstavio plan od petnaest točaka za miroljubivo rješavanje stanja u istočnoj Ukrajini kojim bi se očuvali suverenitet, teritorijalna cjelovitost i nacionalno jedinstvo Ukrajine uz uvjet da se osobe koje se predaju, a nisu počinile teške zločine amnestira, da se uspostave nadzirani koridori za izlaz ruskih plaćenika, te da se pokrene uključivi dijalog;
- E. budući da je predsjednik Porošenko kao prvi korak objavio jednostrano primirje za razdoblje od 20. do 30. lipnja 2014. kako bi omogućio održavanje razgovora između Ukrajine, Rusije i separatističkih snaga; budući da je primirje koje je jednostrano proglasila ukrajinska vlada više puta prekršeno, za što su većinom odgovorni separatisti i što je uzrokovalo smrtne žrtve na objema stranama;
- F. budući da je 25. lipnja 2014. Vijeće Ruske Federacije odobrilo odluku predsjednika Putina o odricanju prava na slanje ruskih oružanih snaga na teritorij Ukrajine;
- G. budući da je 27. lipnja 2014. Vijeće za vanjske poslove potvrdilo analizu Komisije da je Ukrajina ispunila sve zatražene uvjete u sklopu prve faze Akcijskog plana o liberalizaciji viznog režima i da je započela drugu fazu postupka liberalizacije viznog režima;
- H. budući da su EU i Ukrajina 27. lipnja 2014. potpisali preostale odredbe Sporazuma o pridruživanju/Područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine (AA/DCFTA); budući da se tim sporazumom prepoznaju težnje ukrajinskog naroda za životom u zemlji u kojoj vladaju europske vrijednosti, demokracija i vladavina prava;
- I. budući da je nakon neuspjelog jednostranog primirja predsjednik Porošenko odlučio ponovno započeti antiterorističku operaciju kako bi ugušio separatističku pobunu na istoku; budući da je ukrajinska vojska ponovo preuzela kontrolu nad nekoliko gradova u istočnoj Ukrajini, prisiljavajući pobunjenike i plaćenike da se povuku prema Donecku; budući da se nasilje ipak i dalje nastavlja;
- J. budući da su se 2. srpnja 2014. ministri vanjskih poslova Njemačke, Francuske, Rusije i Ukrajine sastali u Berlinu i postigli sporazum o nizu mjera usmjerenih k ostvarivanju održivog uzajamnog primirja u istočnoj Ukrajini;
- K. budući da je predsjednik izrazio spremnost da objavi drugo primirje uz tri uvjeta: bilateralno poštovanje primirja, oslobađanje svih talaca i učinkovit nadzor OEES-a nad granicom;
- L. budući da je predsjednik Porošenko 14. srpnja 2014. objavio da su se ruski vojni časnici borili na strani separatističkih pobunjenika protiv Ukrajine i da je uspostavljen novi ruski raketni sustav; budući da, prema NATO-ovim izvorima, Rusija pobunjenicima navodno šalje borbene tenkove, topničko i drugo oružje i dopušta plaćenicima iz Rusije da prijeđu granicu kako bi se pridružili pobunjeničkim paravojnim snagama;
- M. budući da je 11. srpnja 2014. u Bruxellesu održan trostrani savjetodavni sastanak EU-a, Ukrajine i Rusije o provedbi Sporazuma o pridruživanju/Područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine između EU-a i Ukrajine; budući da je to koristan proces kojim bi se mogla prevladati dugotrajna drugačija shvaćanja, jer se njime objašnjavaju prednosti Sporazuma o pridruživanju/Područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine uzimajući u obzir opravdanu zabrinutost svih strana;

1. pozdravlja potpisivanje preostalih odredbi Sporazuma o pridruživanju koji uključuje područje produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine te je uvjeren da će se te time stvoriti pokretačka snaga za provođenje političkih i gospodarskih reformi koje će donijeti modernizaciju, učvrstiti vladavinu prava i potaknuti gospodarski rast; izražava potporu Ukrajini da nastavi s privremenom primjenom Sporazuma; izjavljuje da će Europski parlament u što kraćem roku završiti postupak ratifikacije Sporazuma; poziva države članice i Ukrajinu na brzo ratificiranje Sporazuma kako bi se njegova provedba ostvarila u što kraćem roku; naglašava da Sporazum o pridruživanju/DCFTA ni na koji način nisu povezani s pristupanjem NATO-u;
2. također toplo pozdravlja potpisivanje Sporazuma o pridruživanju s Gruzijom i Moldovom kojima se obilježava početak novog razdoblja u političkim i gospodarskim odnosima između tih zemalja i EU-a; poziva na njihovu brzu ratifikaciju Sporazuma i pozdravlja činjenicu da je parlament Moldove to već učinio; opovrgava navode da je Rusija usvojila „kaznene” trgovinske mjere protiv zemalja koje su s EU-om potpisale sporazume o pridruživanju, s obzirom na to da ti sporazumi ne predstavljaju prijetnju za Rusiju; naglašava činjenicu da su te mjere u suprotnosti s propisima Svjetske trgovinske organizacije (WTO), da su politički motivirane i stoga neprihvatljive;
3. pozdravlja poštene i demokratske izbore u kojima je u prvom krugu Petro Porošenko izabran za predsjednika Ukrajine; primjećuje da rezultati izbora ukazuju na čvrstu opredijeljenost stanovništva za europsku i demokratsku perspektivu za Ukrajinu;
4. podržava mirovni plan kao glavnu priliku za smirivanje situacije i uvođenje mira; podržava odlučne mjere predsjednika Porošenka za jamčenje jedinstva, suverenosti i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine; pozdravlja njegovu predanost rješenju problema sustavne korupcije i zlouporabe javnih sredstava; ponavlja da je Rusija uključena u vojno djelovanje i opskrbu; potiče Rusiju da ispuní svoje međunarodne obveze, istinski se obveže na pregovore o miroljubivom rješenju te iskoristi svoj utjecaj za prekid svakog oblika nasilja;
5. poziva na novi sastanak trostrane kontaktne skupine o rješenju situacije u jugoistočnoj Ukrajini i podržava nove oblike komunikacije između strana;
6. naglašava temeljno pravo ukrajinskog naroda da slobodno odrede gospodarsku i političku budućnost svoje zemlje i ponovno potvrđuje pravo Ukrajine na samoobranu, u skladu s člankom 51. Povelje UN-a; ponavlja da međunarodna zajednica podupire jedinstvo, suverenost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine; potiče ukrajinske sigurnosne snage da pri provođenju takozvanih antiterorističkih operacija u potpunosti poštuju međunarodno humanitarno pravo i međunarodna ljudska prava te naglašava potrebu zaštite civilnog stanovništva; poziva pobunjenike i plaćenike da učine isto i ne koriste civile kao ljudski štit i naglašava potrebu za političkim rješenjem krize i poziva sve strane na suzdržanost i poštovanje primirja koje je potrebno što prije proglasiti i čvrsto ga provoditi;
7. osuđuje rusku agresiju na Krimu kao teško kršenje međunarodnog prava ukrajinske suverenosti i teritorijalne cjelovitosti te odbija rusku *fait accompli* politiku u vanjskim odnosima; smatra pripajanje Krima nezakonitim i odbija priznati rusku *de facto* vladavinu na poluotoku; pozdravlja odluku o zabrani uvoza robe s Krima i iz Sevastopolja bez ukrajinske potvrde o podrijetlu te potiče ostale zemlje da uvedu slične mjere u skladu s Rezolucijom Glavne skupštine UN-a 68/262;
8. osuđuje stalno nasilje i svakodnevne žrtve u Ukrajini, uništenje domova i imovine te bijeg

više tisuća civila iz područja zahvaćenih sukobom u sigurna utočišta; pozdravlja dobru volju koju je pokazala ukrajinska strana usvojivši jednostrani prekid vatre i žali zbog činjenice što su pobunjenici i plaćenici odbili slijediti taj primjer; duboko je zabrinut za sigurnost običnih ljudi koji su zarobljeni na području Donecka i Luganska; žali zbog izgubljenih života i činjenice da među žrtvama ima i djece; izražava svoju iskrenu sućut članovima njihovih obitelji; osuđuje svaki napad na civilno stanovništvo i poziva na strogo poštovanje međunarodnog humanitarnog prava; poziva sve strane da učine sve što je u njihovoj moći kako bi zaštitile civile i omogućile ukrajinsku humanitarnu pomoć.

9. poziva Rusiju da s iskrenom odlučnošću podrži mirovni plan, usvoji mjere učinkovite kontrole svoje granice s Ukrajinom, zaustavi daljnji prodor naoružanih osoba, nezakonitog oružja i opreme, neprijateljsko djelovanje i infiltraciju, odmah smanji broj svojih postrojbi te ih povuče s granice s Ukrajinom te iskoristi svoj utjecaj nad pobunjenicima i plaćenicima kako bi ih prisilila na poštovanje primirja, predaju oružja i povlačenje u Rusiju preko koridora za izlaz koji je ponuđen u mirovnom planu predsjednika Porošenka, što bi bio prvi konkretan korak kojim bi Rusija pokazala da je ozbiljna u svojim naporima u smirivanju krize;
10. osuđuje nezakonito pritvaranje pilotkinje ukrajinskih zračnih snaga Nadje Savčenko u Rusiji i zahtijeva njezino hitno oslobađanje, kao i oslobađanje svih talaca u Ukrajini ili Rusiji;
11. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europsku službu za vanjsko djelovanje na snažniju prisutnost i veću prepoznatljivost u mehanizmima dijaloga uspostavljenih za rješavanje krize, uključujući Kontaktnu skupinu;
12. pozdravlja proširenje postojećih sankcija na dodatnih 11 osoba, većinom dužnosnika takozvanih separatističkih vlasti; podržava pripremne radnje Vijeća, Europske službe za vanjsko djelovanje i država članica u pogledu daljnjih sankcija protiv Rusije koje bi trebale uključivati sankcije u gospodarskom, financijskom i energetskom sektoru te embargo na oružje i tehnologiju s dvojnog namjenom; poziva na kolektivnu zabranu prodaje oružja Rusiji i zagovara njezinu primjenu dok se situacija u istočnoj Ukrajini ne normalizira; upozorava da će bilo kakvi daljnji koraci Rusije u destabilizaciji Ukrajine dovesti do dodatnih i dalekosežnih posljedica za odnose između EU-a i Rusije;
13. zahtijeva od Vijeća da zatraži od Rusije ispunjenje svojih obveza u skladu s međunarodnim pravom te da po potrebi pokrene treću fazu sankcija;
14. potiče Europsko vijeće da usvoji dosljedniju i čvršću strategiju te iznese jednoglasan stav o odnosu na krizu u Ukrajini i ponašanje ruske vlade, uključujući stav u vezi s energetskom sigurnosti EU-a; žali zbog činjenice da neke države članice u tom pogledu pokazuju nesložnost i nedostatak solidarnosti EU-a;
15. podržava izmijenjeni, zajednički dogovor o primirju u cilju stabilizacije sigurnosne situacije, postizanja istinskog smanjenja napetosti i stvaranja zamaha za provedbu mirovnog plana predsjednika Porošenka, koji ovisi o obostranom poštovanju prekida vatre, oslobađanju talaca i učinkovitom nadzoru granica koji provodi Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS); pozdravlja najnovije uspjehe ukrajinskih snaga u istočnoj Ukrajini i činjenicu da su ponovo preuzele kontrolu nad nekoliko većih gradova;

16. čvrsto smatra da bi uloga posebne promatračke misije OEES-a trebala biti pojačana, posebice materijalnim i financijskim sredstvima u cilju pružanja podrške Ukrajini za osiguravanje i nadziranje graničnih regija;
17. podsjeća ukrajinsku vladu na hitnu potrebu za provedbom domaće političke i gospodarske reforme; ističe da se domaće reforme ne bi trebale pokretati isključivo zbog vanjskog pritiska nego bi se trebale temeljiti na čvrstoj podršci za stvaranje održivih gospodarskih i socijalnih prilika s pomoću modernizacije zemlje;
18. poziva na nezavisnu i nepristranu istragu svih pogubnih događaja i zločina protiv čovječnosti zabilježenih u svim dijelovima Ukrajine od studenog 2013. uz uključivanje snažne međunarodne komponente i pod nadzorom Vijeća Europe te privođenje pravdi osoba odgovornih za zločine; uvjeren je da će samo učinkovita istraga tih zločina pomoći ukrajinskom društvu i obiteljima i prijateljima žrtvama da vrate povjerenje u institucije;
19. podsjeća na neophodno okončanje sustavnog i strukturnog ograničavanja ljudskih prava i lošeg upravljanja te suzbijanje rasprostranjene korupcije i goleme sive ekonomije u Ukrajini; naglašava važnost aktualnog procesa ustavne reforme i podupiranja razvoja civilnog društva u postizanju istinske participativne demokracije kojom se promiču i štite ljudska prava te važnost jamčenja pravde i dobrog upravljanja za sve ljude u svim regijama zemlje, doprinoseći tako sigurnosti i stabilnosti zemlje; poziva na donošenje zakona protiv diskriminacije u skladu s europskim standardima;
- 20. ističe potrebu za izgradnjom povjerenja među raznim zajednicama u društvu i poziva na trajnu pomirbu; naglašava važnost uspostave uključivog nacionalnog dijaloga i izbjegavanje propagande, govora mržnje i retorike uključujući sa strane Rusije, koji bi mogli još više zaoštriti sukob;**
21. smatra da je od presudne važnosti da se pokrene postupni proces decentralizacije središnje vlasti na regionalna i općinska tijela bez dovođenja u pitanje unutarnje ravnoteže ovlasti i djelotvornog funkcioniranja države;
22. pozdravlja donošenje zakonodavstva o javnoj nabavi i poziva na njegovu temeljitu primjenu; očekuje brzu uspostavu politički neovisnog tijela za borbu protiv korupcije s ovlastima za istraživanje korumpiranog ponašanja;
23. naglašava potrebu jačanja vladavine prava, između ostaloga reformom pravosuđa koja bi doprinijela vraćanju povjerenja građana u pravosuđe, te potrebu depolitizacije i demilitarizacije strukture tijela za provedbu zakona;
24. podržava odluku o uspostavi snažne civilne misije zajedničke sigurnosne i obrambene politike u Ukrajini; poziva predsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu i države članice da ubrzaju raspoređivanje misije; uvjeren je da bi misija trebala imati ambicioznu zadaću s ciljem pružanja djelotvorne podrške ukrajinskom narodu u potrebnim dubokim naporima stabiliziranja stanja u zemlji;
25. ponavlja svoju potporu predsjedniku Porošenku u namjeri da održi prijevremene parlamentarne izbore; naglašava činjenicu da se ti izbori moraju provesti u skladu s preporukama Venecijanskog povjerenstva;
26. izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja ljudskih prava i humanitarne situacije u

istočnoj Ukrajini i na Krimu, posebice u vezi s mučenjem, ubojstvima, nestancima novinara i aktivista te uzimanjem talaca, uključujući otmicu djece, koje su na poticaj Rusije prouzročili pobunjenici i plaćenici; poziva ukrajinske vlasti na bolju zaštitu civila i pružanje humanitarne pomoći u zahvaćenim regijama;

27. usmjerava pozornost, s tim u vezi, na nedavno izvješće organizacije Amnesty International i snažno osuđuje otmice, brutalna prebijanja, mučenja, ubojstva, smaknuća bez provođenja sudskog postupka i druge ozbiljne povrede ljudskih prava i humanitarnog prava koja su počinili najvećim dijelom naoružani separatisti te u nekim slučajevima vladine snage protiv aktivista, prosvjednika, novinara i mnogih drugih građana koji nisu sudjelovali u sukobu u istočnoj Ukrajini tijekom posljednja tri mjeseca; podržava poziv ukrajinskoj vladi da sastavi jedinstven popis dojavljenih slučajeva otmica koji se redovno ažurira te da temeljito i nepristrano istraži sve navodne primjene sile, zlostavljanja i mučenja;
28. naglašava da je neophodno pronaći jasno, pošteno i stabilno rješenje kojim bi se zajamčila sigurnost opskrbe plinom iz Rusije u Ukrajini, s obzirom na to da je to nužan preduvjet gospodarskom razvoju i stabilnosti Ukrajine; smatra da bi EU trebao zadržati svoju ulogu u olakšavanju postizanja takvog dogovora koji će Ukrajini omogućiti plaćanje konkurentne, a ne politički motivirane cijene za plin; naglašava da se korištenjem energetske resursa kao oruđem vanjske politike potkopava dugoročna vjerodostojnost Rusije kao pouzdanog trgovinskog partnera EU-a i da daljnje mjere za smanjenje ovisnosti EU-a o plinu iz Rusije trebaju biti prioritet;
29. poziva države članice da osiguraju dovoljnu opskrbu plinom koristeći reverzibilni protok plina iz susjednih zemalja EU-a; u tom pogledu pozdravlja Memorandum o razumijevanju o reverzibilnom protoku plina između Republike Slovačke i Ukrajine, čime bi se potaknulo Ukrajinu na osnivanje transparentnog i pouzdanog sustava prijenosa plina; podsjeća na stratešku ulogu Energetske zajednice kojom Ukrajina predsjedava 2014.; pozdravlja činjenicu da suradnja s Ukrajinom predstavlja sastavni dio Europske strategije za energetske sigurnost koju je Komisija predstavila u lipnju 2014.;
30. pozdravlja činjenicu da je Ukrajina nedavno započela drugu fazu Akcijskog plana o liberalizaciji viznog režima i time ponovo potvrdila svoju odlučnost u provedbi potrebnog zakonodavnog, političkog i institucionalnog okvira; izražava svoje čvrsto uvjerenje da bi konačni cilj trebao biti brzo uvođenje bezviznog režima; u međuvremenu poziva na hitno uvođenje privremenih, vrlo jednostavnih i cjenovno prihvatljivih postupaka izdavanja viza na razini EU-a i država članica;
31. pozdravlja odluku Komisije da osnuje skupinu za podršku Ukrajini koja će ukrajinskim vlastima pružiti svu potrebna pomoć u provođenju političkih i gospodarskih reformi te će raditi na provedbi „Europskog programa reformi“;
32. naglašava potrebu za zaštitom europskih interesa i vrijednosti te promicanja stabilnosti, blagostanja i demokracije u zemljama europskog kontinenta;
33. ponavlja svoje stajalište da sporazumi o pridruživanju s Ukrajinom i drugim zemljama Istočnog partnerstva ne predstavljaju ostvarenje konačnog cilja u odnosima tih zemalja s EU-om; u vezi s tim ističe da, u skladu s člankom 49. Ugovora o Europskoj uniji, Gruzija, Moldova i Ukrajina, kao i bilo koja druga europska zemlja, imaju europsku perspektivu i mogu podnijeti zahtjev za članstvo u Uniji pod uvjetom da poštuju načela demokracije, temeljne slobode, ljudska prava i prava manjina te da osiguraju vladavinu prava;

34. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama država članica, predsjedniku, Vladi i parlamentu Ukrajine, Vijeću Europe te predsjedniku, Vladi i parlamentu Ruske Federacije.